

MEZI ŘÁDKY

Úterý, děšť a dopis bez jména

JAN SALVADORE

Kapitola 1 -
Dopis bez
jména.mp3

Tam, kde slova končí

Sbírka příběhů

Autor: Jan Salvadore

Hudba: Jan Salvadore (SoundCloud)

Vzkaz čtenáři

Děkuji ti, že čteš mezi řádky. Tato sbírka vznikla z ticha, z nevyřčeného a z pocitu, že některé příběhy chtějí být vyslyšeny, i když zůstávají šepcem. Hudba a slovo tu kráčí ruku v ruce.

Hudba: Kapitola 1 – Úterý, déšť a dopis bez jména

Mezi řádky

část první: Úterý, déšť a dopis bez jména

Déšť začal brzy.

Ne prudce, ne jako příval, ale jako když někdo jen mírně otočí knoflíkem starého rádia. Ticho se přeladilo na šum. Takový ten podmanivý, který nikomu nevadí – pokud zrovna nemá důvod utíkat.

David seděl za dřevěným pultem svého antikvariátu a díval se do ulice. Voda stékala po výloze v tenkých linkách a rozmazávala svět kolem do nečitelných tvarů. Starý stropní ventilátor nad ním se líně otáčel a v rohu tiše praskalo dřevo. Bylo úterý. Vždycky se něco stalo v úterý.

Kdy přesně začaly ty dopisy, si už nepamatoval.

Možná to bylo před půl rokem. Možná déle. První vypadl ze zapomenuté knížky, kterou vrátila mladá žena v tmavém kabátu. Nic neřekla, jen poděkovala, položila knihu na pult a odešla. A

pak, když otáčel stránku za stránkou, aby ověřil, zda je výtisk kompletní, vypadla obálka.

Bleděmodrá. Papír byl tenký a lehce pomačkaný, jako by už něco zažil. Nebyla na něm známka, žádná adresa, jen úhledný rukopis. Opatrně ji otevřel. A četl:

„Některá slova nejsou určena ke čtení. Jsou jen záznamem pocitu, který by jinak odešel beze stopy. Dnes jsem byla smutná. A právě proto jsem zůstala déle mezi knihami. Děkuji, že tu jsou.“

To bylo všechno.

Nepřikládal tomu zpočátku větší význam. Možná si někdo vedl deník, možná zapomněl dopis v knize schválně. Ale když se totéž stalo o týden později, a znova další úterý, pochopil. Někdo to dělal úmyslně. Záměrně. A přesto nenápadně.

Každý dopis měl něco jiného. Jeden byl pouhým haiku o jarním sněhu. Jiný jen jedním jediným souvětím, které se zdálo být napsáno těsně po pláči. Všechny však měly společný tón – ticho. To ticho mezi slovy, které člověk cítí, i když není vyřčeno.

David si je začal schovávat. Vložil je do malé krabičky z ebenového dřeva, která kdysi patřila

jeho dědečkovi. Měl pocit, že ty řádky mají větší cenu než některé prvtisky, co mu ležely na polici.

Dnes byl opět ten den. Úterý.
Děšť už netečkoval výlohu – teď ji zaléval souvislou clonou. Ulice byla prázdná, jen černý deštník sem tam kamsi spěchal.

Zvonek nad dveřmi cvakl tiše, jakoby nerad rušil. Dovnitř vstoupil muž ve středních letech, koupil si za dvacet korun starý výtisk Čapka a zase odešel. Za celou hodinu to byla jediná návštěva.

David se vrátil k pultu, kde ležela kniha vrácená anonymně o den dříve. Opřel se o ni lokty a začal ji pomalu listovat. V třetí kapitole mezi dvěma stránkami ucítil jemný odpor. Bylo to tam. Další.

Tentokrát nebyla obálka, jen přeložený list.
Papír byl jiný – tenčí, se stopami dlaně, která ho držela příliš dlouho.

Rozložil ho.

„Přála bych si, abys mě nikdy nepoznal podle tváře. Ale jen podle toho, co zůstává ve mně, když mlčím. Pokud někdy najdeš tenhle dopis, bud' laskavý. Nepej se, kdo jsem. Jen čti dál.“

David zůstal dlouho stát.
Ne, nebyl zamilovaný – na to bylo příliš málo
slov. Ale byl přítomen něčemu, co nešlo vysvětlit.
Něčemu, co člověka nevolá jménem, a přesto se
ho dotýká.

Zavřel oči. Vnímal déšť. Vnímal to ticho. A pak
zvedl hlavu.
Za výlohou právě někdo přešel s knihou v ruce.

Ale než stihl vyběhnout, postava zmizela za
rohem.

Hudba:Kapitola 2 – Vůně levandule a ruce, co psaly mlčky

část druhá: Vůně levandule a ruce, co psaly mlčky

David nevěděl proč, ale ten dnešní dopis mu připadal jiný.

Možná to byla vůně – slabá, ale skutečná. Levandule. Téměř vyvanulá. Zůstávala jen ve vláknech papíru, neuchopitelná, jako když vzpomínka zaskočí v hrudi uprostřed jinak obyčejného dne.

Nedokázal se vrátit ke své kávě. Jen seděl, dopis rozložený na pultu před ním. Četl ho několikrát. Vždy pomalu. Pomalost se mu líbila. Nutila ho vnímat to, co se skrývalo mezi slovy.

„Neptej se, kdo jsem. Jen čti dál.“

Zavřel oči. Bylo v tom něco z dětství. Jakoby seděl u okna, pozoroval kapky a představoval si, že každá z nich je jiný hlas.

A mezi nimi byl jeden, který se mu zařezával pod kůži.

Začal si psát odpovědi.
Neodeslal je – ani nemohl, neměl kam. Jen psal.
Sám pro sebe, na volné listy, které vkládal do
krabičky k dopisům, které přišly.

„Možná tě nikdy nespatřím. Ale mám pocit, že tě
znám. Ne podle jména. Ale podle způsobu, jak
držíš pero. Vidím tě, jak váháš nad poslední
větou.“

Ukládal je mezi knihy, jako by tím vytvářel tajné
spojení. Občas měl bláhovou představu, že ona
jeho slova najde – i když věděl, že knihy zůstávají
na svém místě.

Ale to bylo v pořádku.
Ten příběh, který žil, nebyl o výsledku. Byl o
přítomnosti.

V následujících týdnech dopisy pokračovaly.
Ne pravidelně, ale dost často na to, aby jeho
úterní dny dostaly nový význam. Stával se z něj
sběratel ticha. Uchovával vzkazy, které nikdo jiný
neslyšel. Každý z nich mu vyprávěl něco nového
– o ní, o tom, co ji bolelo, co si přála, co si
nedovolila říct nahlas.

Někdy byly řádky zmatené, jindy čisté jako sklo.
A jednou – nezapomene – byl dopis prázdný. Jen
složený papír.
To ticho v něm bylo nejhlasitější ze všech.

Začal si všímat drobností.
Občas našel v knize záložku z jízdenky. Jindy byl
dopis napsán na papír s nepatrným tiskem vzadu
– zřejmě vytržený ze starého sešitu.

A jednoho dne, u dopisu, který začínal větou
„Nevím, jestli ještě víš, jak vypadám, i když jsi mě
nikdy neviděl.“, zůstala uvnitř obálky uvízlá
suchá snítka levandule.

David ji schoval do staré knihy poezie.
Nevěděl proč právě tam. Možná proto, že poezie
je o věcech, které neříkáme nahlas.

Ten večer dlouho nemohl usnout.
V posteli otočený k oknu, poslouchal vítr a ptal se
sám sebe, jestli není směšné, že se v jeho letech
upíná k neznámým slovům od ženy, kterou nikdy
nespatřil.

Ale směšné to nebylo.
Bylo to pravdivé. A v pravdě není místo pro
výsměch.

Někde jinde, jen o několik ulic dál, žena zavírala
poznámkový blok.
Její ruce byly unavené. Psala dnes příliš dlouho.

Na stole voněla svíčka a rádio hrálo klavírní skladbu. Nemluvila nahlas. Nikdy. Ale v sobě cítila, že on možná čte. Možná chápe. Možná vnímá její ticho jako pozvánku, ne jako vzdor.

Usmála se.

Zítra je úterý.

Hudba: Kapitola 3 - Setkání

Část třetí : Setkání

Byl teplý podvečer, jeden z těch zvláštních dnů mezi létem a podzimem, kdy už listí padá, ale vzduch voní sluncem.

David právě přebíral nové knihy, když ji uviděl.

Stála u regálu s poezíí, prsty zlehka přejízděla po hřbetech knih. Vlasy měla stažené do volného uzlu, kabát po lokty rozepnutý. Nebyla nápadná – a právě to ji činilo výjimečnou. Nepatřila sem, ale zároveň tu byla jako doma.

Nevěděl proč, ale okamžitě ucítil, že je to ona.

Snažil se chovat přirozeně.

Došel k pultu, vzal do ruky knihu, kterou stejně nechtěl číst, a jen ji pozoroval v odrazu vitriny. Nechtěl ji vyrušit, nechtěl pokazit nic z té zvláštní rovnováhy, která se mezi nimi vznášela, i když o sobě vlastně nevěděli nic.

Pak se stalo něco nečekaného.

Z knihy, kterou otevřela, vypadl složený papír. Dopadl na zem, tiše, jako lístek, který si dovolí spadnout až tehdy, když si je jistý, že ho někdo zvedne.

Ztuhla.

David k ní pomalu přistoupil.

„Promiňte...,“ začal.

Ona už se ale dívala. V očích měla něco mezi
rozpaky a úlevou. Neuhýbala pohledem.

Neodvrátila se.

On se sehnul, zvedl papír, rozložil ho v prstech –
a poznal písmo.

„Možná tě nikdy nespatriš. Ale pokud ano,
poznej mě podle toho, že ti neuteču.“

Zavřel oči. Pak se na ni podíval.

„Děkuju,“ řekla tiše.

Seděli spolu u malého stolku u okna. Ne mluvili.
Napoprvé nebylo moc co říct. Bylo toho totiž
příliš.

David se dozvěděl, že se jmenuje Alena. že dříve
učila češtinu. že chodila do antikvariátu od
chvíle, co jí zemřel manžel – a že slova byla
způsob, jak nebýt sama.

Nepsala jemu. Psala sobě. Jen... on tam byl.

A když si uvědomila, že ji někdo čte, začala psát
opatrněji. Hlouběji.

Ne pro lásku, ale pro naději.

Nevyměnili si čísla. Ani emaily.
Na konci setkání si jen podali ruce. Ne slib, ne
doteck navíc. Jen ruce – lidské, teplé, lehce se
chvějící.
Byl to možná jejich první a poslední rozhovor.
Ale oba věděli, že se něco změnilo. Už nebyli
anonymní.

A přece mezi nimi zůstalo to nejdůležitější –
ticho.
To, co neslo všechno podstatné.
To, co se nedá psát. Jen prožívat.

David se vrátil k pultu.
Na prknech podlahy zůstaly dvě otisky bot. Malé.
Nezametl je. Ještě ne. Možná zítra.

Hudba: Kapitola 4 – Ticho, které bolí i hojí

část čtvrtá: Ticho, které bolí i hojí

Alena se ten večer dlouho dívala do zdi.
Svíčka pomalu dohořívala, vosk stékal po skle a
vytvářel nové mapy, které nikdo nikdy nečetl.
Jako její slova.
Jako ona sama.

Byla unavená. Ne tělem – spíš duší.
Po setkání s Davidem zůstalo cosi zvláštního.
Nebyla to radost, nebyl to smutek. Spíš pocit, že
všechno je najednou moc skutečné.

Dříve psala, aby si mohla dovolit existovat.
Když zůstala sama, svět ztratil kontury. Lidé
mluvili, ale ona slyšela jen šum. Všechny jejich

otázky byly jako vata.
A tak začala chodit do antikvariátu.

Našla tam vůni dětství – staré papíry,
zapomenuté dedikace, poznámky na okrajích.
Vzpomínky, které nepatřily jí, a přesto jí
připadaly bližší než vlastní rodina.

Jednoho dne nechala mezi stránky pár vět.
Neměla v plánu se k tomu vracet. Ale pak...
pak tam byla reakce. Ne přímá. Ale něco se
změnilo.
Začala mít pocit, že někdo čte. Opravdu čte.

A tak psala dál.

David ten večer seděl u svého stolu a díval se na
papír.
Prázdný. Čistý. Stejně čistý jako to, co v sobě
cítil.
Přál si napsat další slova, ale nevěděl, jaká.

Byl ztracený. Protože ticho, které do té doby
vyplňoval dopisy, teď stálo mezi nimi. Najednou
už nebyl jen čtenář. Už byl postava v příběhu.

A to je těžší. Mnohem těžší.

Vytáhl starý dopis, ten, kde stálo:

„Poznej mě podle toho, že ti neuteču.“

Opřel si čelo o dlaně.

„Ale co když já nevím, jak jít dál?“

Nevyslovil to nahlas. Nemusel. Pokoj mu rozuměl.

Uběhlo několik dní.

Nepsala. Nepřišla.

Byl si jistý, že nic nepokazil. Nebylo co pokazit – bylo to čisté, tiché, lidské. A přece ho každá minuta bez dalšího dopisu bodala víc, než čekal.

V pátek, když už ztrácel naději, našel mezi stránkami knihy, kterou si v pondělí přečetl jako náhodný zákazník, útržek papíru.

Tentokrát to nebyl dopis.

Byl to lístek z tramvaje. Na zadní straně tužkou napsáno:

„Nevěděla jsem, jestli přijít znovu. Ale přesto jsem přišla. Seděla jsem u poezie, když jsi opravoval vitrínu. Dívala jsem se.“

David ten lístek držel v prstech dlouho.

Něco mezi lítostí a radostí v něm zápasilo, jako by se minul se svým vlastním životem o jedinou minutu.

Položil lístek na stůl. Vedle něj připravil obálku.
Napsal na ni jediné:

„Ticho tě neodnáší. Jen ti dává čas. Já tu
zůstávám.“

Vložil ji do knihy. A položil na polici.
Neoznačenou. Ale přesně tam, kam by sáhla.

Hudba: Kapitola 5 -Slova, která nechtějí odejít

část pátá: Slova, která nechtějí odejít

Uběhl týden.
Pak další. A ještě jeden.

Knihy v antikvariátu měnily majitele, listy
žloutly, dny se zkracovaly. Podzim přišel bez

pozvání, ale přesně na čas.
David mezitím přestal čekat.

Ne tak, že by přestal doufat.
Jen se smířil. S tím, že příběh, který vznikl mezi
řádky, možná skončí mezi nimi. A že některé
příběhy zůstávají nedopsané záměrně.

Občas si vzpomněl na Alenu. Na způsob, jakým
pokládala knihu na pult. Jak se usmívala jen
očima. Jak seděla, aniž by potřebovala mluvit.

A pak na chvíli cítil, že mu chybí i to, co nikdy
doopravdy neměl.
A to bývá ta největší prázdnota.

Jednoho sychravého dopoledne dorazil do
antikvariátu dopis.
Skutečný. Se známkou. Se jménem.

David ho převracel v ruce.
Odesílatel: A. P.

Netrásly se mu ruce, ale něco se v něm sevřelo.
Dopis byl tenký. Papír jemný, ale silný. Písmo už
znal.

„Nemusíš mě hledat. Nechci být nalezena. Ale
byla bych ráda, kdybys věděl, že jsem si četla. Tvé
ticho mě drželo nad vodou. A tvé řádky mě učily,

že láska není vždy k uchopení. Někdy je to jen ten pocit, že na tebe někdo myslí, i když tě nikdy neoslovil.“

Na konci nebyl podpis.
Jen drobný inkoustový puntík, jako zadržená slza, která přece jen spadla.

David dlouho hleděl z okna.
Lidé chodili rychle. Pršelo. Nikdo se neusmíval.

On se ale usmál. Trochu. Pro sebe.
Pak sáhl po knihovně. Vybral svazek poezie a vložil dopis dovnitř – mezi stranu 113 a 114, tam, kde byla báseň o přítomnosti.

Ne proto, že by se chtěl vzdát.
Ale protože pochopil: někdy je ten největší dar nechat druhého jít – a přesto zůstat přítomen.

Za tři dny otevřel dveře antikvariátu dřív než obvykle.
A na prahu stála. Alena. S rozečtenou knihou v ruce.
Mokré vlasy, úsměv beze slov. A v očích ticho.

„Myslela jsem, že už je pozdě,“ řekla tiše.

David se poustnul.
„Tady? Tady není pozdě nikdy.“

Hudba:Kapitola 6 - Zůstávám

část šestá: Zůstávám

Zůstali stát u sebe, každý sám, a přece vedle.
Nebylo co říct, protože to podstatné už dávno
zaznělo – ne hlasem, ale tím, co mezi nimi rostlo
jako réva kolem starého domu. Pomalu.
Neviditelně. A přesto s kořeny hluboko.

David ustoupil od dveří, Alena vešla dovnitř.

Podala mu knihu.

Byla v ní záložka – jen obyčejný proužek papíru s
jediným slovem napsaným tužkou:

„Dnes.“

Sedli si ke stolu pod oknem. Venku se mezi
kapkami deště občas mihlo slunce – jako když
někdo obrací světlo mezi prsty a zkouší, jak
daleko se dá rozzařit bez oslnění.

David položil před ni šálek.

Alena se ho jemně dotkla. Oba mlčeli.

Pak vytáhla z kabelky malý svazek dopisů. Její
dílo.

„Nechám ti je tu,“ řekla.
„Už je nepotřebuju.“

David je nepřečetl. Ne hned.
Pochopil, že teď je čas jen být.

Dny plynuly.
Nevracela se pravidelně.
Ale občas – jednou za dva týdny, jindy po měsíci
– přišla. A přinesla ticho.

Seděli spolu. Pili čaj. Občas si ukázali nějakou
pasáž z knihy, ale nikdy nediskutovali. Nebylo
třeba.
To, co mezi nimi vzniklo, už nepotřebovalo slova.

David jednoho dne upravil polici u vchodu.
Označil ji nápisem:

„Slova, co zůstala.“

A vložil tam staré dopisy. Ty první, anonymní. I
ty pozdější, které psal on.
Vedle nich byla i malá krabička s bleděmodrým
papírem.
Kdokoliv přišel, mohl se začít. Mohl si přidat
svůj vlastní list. Mohl – ale nemusel.

Byla to tichá pošta, která neměla adresáta.
A přesto nacházela své čtenáře.

Jednoho podvečera, když David zavíral, našel na
prahu obálku.
Uvnitř bylo jediné slovo.

„Zůstávám.“

Zavřel oči.
A cítil – opravdu cítil – že není sám. Ne tím
běžným způsobem, ale tím skutečným.
Někdo ho čte. A on čte zpět.
Bez otazníků. Bez vykřičníků. Jen... mezi řádky.

Playlist všech kapitol

Kapitola 1 – Dopis bez jména

▶ <https://soundcloud.com/jan-plech/kapitola-1-ter-d-a-dopis-bez/s-DZJjwBEfQnl>

Kapitola 2 – Vůně levandule

▶ <https://soundcloud.com/jan-plech/kapitola-2-v-n-levandule-a/s-twqDDCtogLI>

Kapitola 3 – Setkání

▶ <https://soundcloud.com/jan-plech/kapitola-3-setk-n/s-343GzMpSBN1>

Kapitola 4 – Ticho, které bolí i hojí

▶ <https://soundcloud.com/jan-plech/kapitola-4-ticho-kter-bol-i/s-qUMY6rCCDU3>

Kapitola 5 – Slova, která nechtějí odejít

▶ <https://soundcloud.com/jan-plech/kapitola-5-slova-kter-necht-j/s-1bgRaPwIgLY>

Kapitola 6 – Zůstávám

▶ <https://soundcloud.com/jan-plech/kapitola-6-z-st-v-m/s-3hl99xRQnD5>

